

MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
PREVENTIVA (CONTROL ARQUEOLÒGIC)
EFFECTUAT AL CARRER DE LA BAIXADA
DE SANT MIQUEL, 1 / AVINYÓ, 16
(BARCELONA, BARCELONÈS).

Codi MHCB: 166/04

Data de la Intervenció: 11 novembre-3 desembre 2004

Montserrat RÍO CARRA

Febrer de 2007

INDEX

1. FITXA TÈCNICA.....	3
2. INTRODUCCIÓ.....	4
3. ENTORN GEOGRÀFIC.....	5
4. CONTEXT HISTÒRIC.....	6
5. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS.....	10
6. METODOLOGIA.....	13
7. DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS REALITZATS.....	14
8. CONCLUSIONS.....	16
9. BIBLIOGRAFIA.....	17
10. REPERTORI ESTRATIGRÀFIC.....	18
11. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA.....	21
11.1. Documentació fotogràfica.....	21
11.2. Documentació planimètrica.....	26

1. FITXA TÈCNICA

NOM DEL JACIMENT	C/Baixada de Sant Miquel, 1 - Avinyó, 16.
UBICACIÓ	Barri Gòtic, Districte de Ciutat Vella Barcelona
COORDENADES UTM Fus31N amb Datum ED50 (UB/ITC)	X: 431235 Y: 4581616 Z: 6,82 m.s.n.m.
CONTEXT	Zona urbana
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva terrestre
CLASSE D'ACTIVITAT	Control arqueològic
DATES D'INTERVENCIÓ	11 novembre - 3 desembre del 2004
PROMOTOR	FECSA - ENDESA
EQUIP TÈCNIC	Direcció: Montserrat Río Carra

2. INTRODUCCIÓ

Aquesta intervenció arqueològica, efectuada entre els dies 11 de novembre i 3 de desembre de 2004, ha estat portada a terme als carrers Baixada de Sant Miquel, 1 i Avinyó, 16, situats a Ciutat Vella de Barcelona (Fig. 1).

Amb motiu de les obres de canalització i interconnexió de serveis entre els carrers de la Baixada de Sant Miquel i Avinyó, l'empresa ESPELSA, subcontractada per l'empresa FECSA ENDESA, hi tenia previst efectuar un rebaix del subsòl. La intervenció arqueològica derivada d'aquestes obres i destinada a descobrir i documentar les possibles restes conservades ha estat encarregada a l'empresa d'arqueologia ATICS S.L., sota la direcció tècnica de l'arqueòloga Montserrat Ríó Carra i amb la supervisió del Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de la Ciutat de l'Ajuntament de Barcelona.

L'àmbit intervingut forma part d'un sector de gran valor històric i arqueològic. Es troba dins la ciutat romana, a prop del *forum* i d'una *domus* documentada al carrer Avinyó, 15. La rasa es troba al recorregut de la muralla romana, concretament al sector sud-est. Aquest sector fou reurbanitzat a l'època medieval i posteriorment sofreix una remodelació durant el segle XIX amb la reedificació dels edificis actuals.

3. ENTORN GEOGRÀFIC

La present intervenció arqueològica s'ubica als carrers Baixada de Sant Miquel i Avinyó, en el Barri Gòtic de Barcelona.

El terme municipal que envolta la ciutat de Barcelona, s'estén a la costa de la mar Mediterrània en una plana d'uns 5km. d'amplada limitada al NW per la serra de Collserola, on hi ha el Tibidabo (542 m.), la serralada de Sant Mateu a llevant i el massís del Garraf a ponent, entre els sectors deltaics del Llobregat i del Besòs.

En aquesta plana, quasi completament urbanitzada avui, es destaquen unes zones clarament diversificades.

El nucli antic, que correspon a la primitiva ciutat romana, damunt el Mont Taber (15m), proper a la mar, dominat al Sud pel gran promontori de Montjuïc (173m), i que amb els seus ravals més pròxims fou tot Barcelona fins a mitjans del segle XIX. Una sèrie de petits nuclis de poblament més densos, antics pobles forans creats a l'entorn de la ciutat. I una àmplia zona quadriculada, de carrers amples, planificada a la segona meitat del segle XIX (l'Eixample del Pla Cerdà), quan caigueren les muralles, que representà la unió entre la Barcelona Vella i els municipis del Pla.

La zona que ens ocupa és el de la Barcelona antiga, situada dintre de les muralles desaparegudes totalment al 1860, moment en que s'aprovà, almenys teòricament el Pla Cerdà. Aquest sector s'entén entre la Plaça de Catalunya al NW i la mar al SE, entre les rondes i el Paral·lel al SW i el Parc de la Ciutadella i l'inici del Passeig de Sant Joan al NE. Aquest àmbit prou ampli podem subdividir-lo de terra a mar en tres sectors amb uns talls verticals marcats per la Rambla i la moderna Via Laietana, oberta sobre la vall solcada antigament per la Riera de Sant Joan, de Jonqueres o Merdençà. En cadascun d'aquests sectors encara es poden considerar uns àmbits o barriades entorn d'antics monuments o centres històrics. El sector que aquí ens interessa s'ubica dins el nucli primitiu romà del Mont Taber, en el sector central, que constitueix l'anomenat Barri Gòtic o de la Catedral, entre la Plaça Nova i l'avinguda de la Catedral i el Carrer Ample.

4. CONTEXT HISTÒRIC

El centre vital i administratiu de Barcelona continua, en bona part, encara entorn de la Plaça de Sant Jaume, emmarcada pel Palau de la Generalitat i la Casa de la Ciutat, els màxims exponents del poder civil, i ben a prop de la Catedral i del Palau del Bisbe, els centres ciutadans en l'aspecte religiós. Aquest centre s'ha anat expandint cap al Passeig de Gràcia i la Plaça de Catalunya, tan pel que fa a les activitats comercials com a les financeres. En el mateix sector radiquen l'antic Palau Reial i el Palau del Lloctinent a la Plaça del Rei, ara seu de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, com també dues de les parròquies més antigues: la de Sant Just i la de Sant Jaume.

Aquest centre coincideix amb l'antic *Mons Taber*, on cap a la fi del segle I a.C. sota la protecció de Juli Cèsar i d'August, es fundà la *Colonia Iulia Augusta Paterna Faventia Barcino*. Aquesta colònia romana, saquejada per les incursions de les hordes alamanes vers el 260, fou envoltada (segles III-IV) per una sòlida muralla que, refeta en època medieval, marcà durant segles l'àmbit de la ciutat alt-medieval.

La colònia romana de Barcino tenia com a centre vital, segons el costum romà, dos eixos vitals, els clàssics *cardo maximus* i *decumanus*, que poden encara veure's entre l'actual estructura ciutadana. Prop del punt de confluència d'aquests dos eixos mestres de la ciutat, a tocar del *forum* (ocupat actualment per part de la Plaça de Sant Jaume i l'actual Palau de la Generalitat), hi havia el temple romà, dit Temple d'August, ben a la vora del punt central del *Mons Taber*.

Les muralles romanes foren refetes a partir de la fi del segle III aprofitant trossos d'edificis, de monuments, de tombes i fins i tot d'estàtues de l'obra destruïda pels bàrbars alamanes. Avui dia és visible una bona part del seu traçat i se sap la ubicació de la part destruïda o amagada dintre construccions tardanes, perquè foren aprofitades i completades amb noves construccions en època medieval.

La ciutat baix-romana i del període de les dominacions visigòtica i islàmica va continuar dintre del recinte de les muralles romanes i d'elles només es conserven

alguns elements com capitells d'època visigòtica, part d'una necròpolis del mateix període i la basílica paleocristiana del segle IV.

Els principals monuments que ara es troben a l'àmbit de la primitiva ciutat romana són de data posterior al segle XII (a excepció de la muralla romana) o en tot cas guarden elements anteriors integrats en les edificacions gòtiques que els van succeir o se'ls van sobreposar.

Al segle XII es dona un moment de puixança de la ciutat de Barcelona que tindria la seva continuïtat en els segles XIII i XIV. Es reactiva l'activitat comercial i artesana i es produeix un creixement urbà que tindrà el seu punt àlgid en els segles XV i XVI. L'església de Sant Miquel, enderrocada en part l'any 1145, és reconstruïda en aquest moment pel compte Ramon Berenguer.

Altres edificis són construïts o refets durant aquests segles. És el cas del Palau Reial Major remodelat i reconstruït en successives fases durant els segles XIII i XIV i al s XX. En el segle XVI es va aixecar la torre del rei Martí. El Palau del Lloctinent, edifici renaixentista construït a partir del 1549.

La Catedral i el Palau del Bisbe, juntament amb les cases dels canonges, la Casa de l'Ardiaca i la Pia Almoina, formen un segon grup d'edificacions vinculades al centre episcopal documentat a Barcelona des de mitjans del segle IV.

El Palau de la Generalitat i la Casa de la Ciutat, que emmarquen la Plaça de Sant Jaume, són el centre corporatiu de la ciutat. La història d'ambdós edificis condensa des d'avançat el segle XIV la història de la ciutat i la història dels canvis polítics del país català a partir del 1370.

La Plaça de Sant Jaume actual, on coincideixen els antics eixos de la ciutat romana, és fruit d'una urbanització efectuada entorn del 1823 per donar sortida a la plaça a la Casa de la Ciutat, enderrocant-se l'església de Sant Jaume, la Casa de la Batllia i l'església de Sant Miquel.

Si ens centrem en l'àrea que ens ocupa, concretament en la Plaça de Sant Miquel l'urbanisme portat a terme en el segle XVIII amb la construcció d'edificis d'habitatges amb grans soterranis es va veure afectat l'any 1958 per la construcció del nou edifici d'oficines i serveis municipals de l'Ajuntament de Barcelona. Aquesta construcció va comportar l'enderrocament dels esmentats edificis.

Envolten aquest nucli central de la Barcelona històrica tres sectors o barris de remarcable entitat com són els barris de Sant Just i del Palau als sectors SE i S de l'antiga ciutat romana i el barri del Call al seu sector W.

El barri de Sant Just, que en termes genèrics va del Carrer de la Llibreteria i Baixada de la Presó al carrer del Correu Vell i dels carrers de la Ciutat i del Regomir a l'antiga muralla, comprèn un entrellat de vells carrerons que té com a centre l'església i placeta de Sant Just.

El Barri del Palau rep aquest nom de l'antic Palau Reial Menor o Palau de la Reina, situat entre els carrers d'Ataülf i dels Templers, i se situa al sud del barri de Sant Just, a partir de la Plaça de Sant Miquel, feta sobre les antigues terres romanes del vell palau, que li dóna el nom, enderrocat el 1847 per ordre de la Comtessa de Sobradia. A la part del carrer Avinyó i sectors propers hi ha notables edificis residencials del començament del segle XIX, ja que fou un sector preferit de l'alta societat de Barcelona d'aquell temps. Cap a la fi del segle però, es va anar degradant.

Entre els molts edificis que es podrien destacar d'aquest sector sobresurt el Palau dels Centelles o del Duc de Solferino, a la Baixada de Sant Miquel.

El Barri del Call és format per un sector rectangular situat entre el carrer del Call, que li dóna el nom, el carrer de la Palla, el carrer del Bisbe i el carrer dels Banys Nous. El nom era el que rebia el barri jueu, instal·lat en aquest sector, el qual tingué el seu moment d'esplendor, tant des del punt de vista cultural com econòmic, entre els segles XI i XIV, fins al seu assalt, el 5 d'agost de 1391 i la posterior

persecució de la comunitat jueva a càrrec de la Inquisició Espanyola, traduïnt-se posteriorment en la destrucció o desaparició d'aquest llegat jueu.

5. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

En aquest indret de la ciutat romana es coneixia únicament l'existència d'un mosaic que va ser localitzat en enderrocar l'antiga església de Sant Miquel el segle passat. El mosaic, que constituïa part de l'església estava fet amb tesselles blanques i negres que conformaven temes marins. Per aquest motiu es va interpretar com a part d'un important conjunt termal, probablement el *tepidarium*, fet que corroborà més tard l'excavació de la zona central de la plaça.

De l'entorn immediat de la plaça, provenen els més rics mosaics localitzats fins ara a la ciutat, el de les "curses del circ", i el de les "tres gràcies", pertanyents a la *domus* que configuraven les *insulae* l·lindants amb el tram sud de la muralla.

El seu descobriment va ser conseqüència de l'amplia reforma urbana que va patir aquest sector de la ciutat al segle XIX entre el Palau Reial Menor i el Convent de l'Ensenyança.

La primera intervenció arqueològica pròpiament dita efectuada a la plaça Sant Miquel es va dur a terme entre els anys 1960 i 1961.

L'excavació del solar que va constituir l'actual plaça es va dur a terme com a pas previ a l'edificació del nou edifici destinat a dependències de l'Ajuntament i va córrer a càrrec del Sr. Serra Ràfols. En aquesta excavació es van poder identificar dues *domus* separades per un carreró.

Durant la segona intervenció, compresa entre els anys 1968 i 1975, es van poder identificar les restes d'un conjunt termal del qual ja es tenia notícia des del segle XIX.

Aquesta construcció ocupava, en part, la meitat NW de la plaça de Sant Miquel. Un antic carrer que coincideix amb l'actual Baixada de Sant Miquel, separa les termes d'una casa romana, parcialment destruïda en aixecar l'actual edifici de l'Ajuntament l'any 1960.

Foren descobertes altres sales de les termes que corresponien al *caldarium* i al *frigidarium* d'aquests banys públics de la colònia Barcino, relacionades amb l'edifici públic erigit pels *Minicii Natalis* esmentat en una placa de marbre.

Com a resultats obtinguts en les diferents campanyes que es van anar succeint al llarg de quasi 8 anys, van ser posats al descobert tres elements ben diferenciats de l'estructura urbana romana.

- Localització al sector NW de la plaça d'algunes dependències d'un edifici termal que en el seu origen deuria ocupar també el solar on avui es troba situat l'Ajuntament i els habitatges que limiten amb el carrer Ferran i el carrer Avinyó.

- Descoberta d'un carrer "*cardo minor*" que coincideix en quant al seu traçat, amb els actuals Baixada de Sant Miquel i Font de Sant Miquel.

- Existència d'un edifici privat –*domus*–, de la que només va ser excavada una petita part corresponent a la façana i habitacions que delimitaven amb el carrer i les termes.

L'any 1989, a la tercera intervenció arqueològica, a uns 4 metres de profunditat es va arribar al nivell d'ocupació romana. A aquesta cota va ser descoberta una altra part de les restes d'una de les *domus*, delimitada per les seves façanes NW i SW. Aquesta construcció s'inseria perfectament dins la trama i estructura urbana de l'antiga colònia.

L'any 2002 s'hi va efectuar un control arqueològic dirigit per Laura Suau que va posar de manifest l'existència de restes aïllades dels segles V-VI i IX-XI, i tot un entramat d'estructures pertanyents als segles XVIII i XIX. Aquest mateix any i també durant les tasques d'un control arqueològic, Eva Orri va localitzar part d'un mur d'un edifici del segle XVIII-XIX.

A la zona de la Baixada de Sant Miquel, així com al carreró de Pou Dolç, s'han practicat altres intervencions d'urgència, però amb un resultat negatiu, al ser principalment rases de serveis que tenien molt poca fondària.

Per últim, la campanya d'excavació portada a terme al carrer Avinyó, 15 / Pou Dolç, 4 (l'any 2003-2004, sota la direcció d'Adriana Vilardell), ha lliurat un conjunt arqueològic d'inestimable valor.

6. METODOLOGIA

Arrel de les obres que es volien dur a terme als carrers Baixada de Sant Miquel i Avinyó, i tenint en compte que, com s'ha demostrat, aquesta zona presenta una gran importància des d'un punt de vista arqueològic i històric, es va creure necessari fer un control preventiu per tal de localitzar i documentar les possibles restes arqueològiques que s'hi hagin conservat.

Abans de començar les obres sobre el terreny i per tal d'aconseguir els objectius descrits anteriorment es necessitava una metodologia que hi fos adequada. Es va escollir una metodologia sistemàtica basada en el mètode de registre ideat per E.C. Harris i A. Carandini (Harris, 1975, 1977, 1979; Carandini 1977, 1981). Es tracta de registrar els elements construïts i estrats que s'identifiquen (tant els que es conserven en alçat com els que es descobreixen en el subsòl), realitzant una numeració correlativa d'aquests, sota el nom d' "Unitat Estratigràfica" (U.E.) que individualitza els uns dels altres. Cada U.E. es registra en una fitxa on s'indica: la ubicació en el jaciment, les seves característiques físiques, la situació en les plantes i seccions i la posició física respecte a la resta d'unitats estratigràfiques amb les quals es relaciona.

Aquest mètode es completa amb el material gràfic que està compost per les plantes i les seccions. Finalment inclou el material fotogràfic, imprescindible per a la constància visual dels treballs realitzats i les restes documentades.

El sistema de treball utilitzat va ser l'habitual en aquest tipus d'intervencions i va combinar l'excavació manual de les rases amb l'excavació científica adreçada al descobriment de les possibles restes conservades.

7. DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS REALITZATS

Per tal d'assolir els objectius del projecte plantejat per l'empresa ESPELSA, subcontractada per l'empresa FECSA ENDESA, es van obrir als carrers Baixada de Sant Miquel i Avinyó quatre rases contigües (Fig. 2). Per a les tasques de desenterrament es va escollir un procediment manual, treballant amb pic i pala però utilitzant un compressor hidràulic per a esclatar les concentracions de ciment relacionades amb la pavimentació i els diferents serveis.

La rasa 1 es va obrir paral·lela a la línia de façana nord dels edificis del carrer Baixada de Sant Miquel, es va localitzar l'ET al número 1 d'aquest carrer. La rasa mesurava 9,30 m. de llargada i 0,40 m. d'amplada amb una fondària màxima de -0,60 m. Va proporcionar una seqüència estratigràfica que comporta de dalt a baix (Fig. 3): nivell de sòl actual (U.E. 100) compost de llambordes (de 0,60 x 0,40 x 0,07 m.); una capa de formigó d'entre 0,10 i 0,25 m. d'espessor corresponent a la preparació per a la col·locació d'aquestes (U.E. 101) i un paquet de sauló relacionat amb els diferents serveis, d'una potència visible de fins a 0,36 m. (U.E. 102).

La rasa 2, que travessava el carrer Baixada de Sant Miquel, mesurava 3,20 m. de llargada, 1,20 m. d'amplada i -0,64 m. de fondària. L'estratigrafia presenta una seqüència conformada per les U.E. 100 i U.E. 101 (Fig. 4) que en aquest cas està formada per una espessa capa de formigó relacionada la instal·lació del clavegueram.

La rasa 3 fou oberta a la cantonada dels carrers Baixada de Sant Miquel/Avinyó. Mesurava 4,60 m. de llargada, 0,63 m. d'amplada i 0,63 m. de fondària. L'estratigrafia (Fig. 5) en aquest punt és idèntica a la de la rasa 1: nivell de sòl actual compost de llambordes i una capa de formigó d'entre 0,10 i 0,25 m. d'espessor corresponent a la preparació per a la col·locació de les llambordes (U.E. 100 i U.E. 101); una capa de sauló relacionat amb els diferents serveis, d'una potència visible de fins a 0,34 m. (U.E. 102).

A l'estratigrafia documentada a la rasa 4 (Fig. 6) es pot observar de dalt a baix: una fina capa d'asfalt (U.E. 103) d'uns 0,05 m.; formigó relacionat amb la col·locació de l'asfalt (U.E. 101) i un paquet d'argiles compactes i molt plàstiques de color taronja relacionades amb la instal·lació del clavegueram (U.E. 104). Mesurava 3,10 m. de llargada, 0,80 m. d'amplada i entre -0,25 i -0,50 m. de fondària. Aquesta rasa travessava el carrer Avinyó a l'últim tram d'aquesta rasa es va localitzar l'ET situada al número 16 del carrer Avinyó.

Aquestes rases no van lliurar estructures ni material arqueològic.

8. CONCLUSIONS

Aquesta intervenció arqueològica, realitzada als carrers Baixada de Sant Miquel, 1, Avinyó, 16, situats a Ciutat Vella de Barcelona, estava destinada a descobrir i documentar les possibles restes arqueològiques conservades durant les obres que hi tenia previst efectuar l'empresa ESPELSA, subcontractada per l'empresa FECSA ENDESA. Aquestes obres comprenien efectuar un rebaix del subsòl per a la canalització i estesa de cables elèctrics.

Els resultats d'aquesta intervenció arqueològica han estat negatius ja que totes les rases van presentar una seqüència estratigràfica completament estèril. No s'ha localitzat cap estructura i cal destacar la inexistència de material i de nivells arqueològics.

Encara que els resultats de la present actuació arqueològica preventiva no hagin estat positius, és fortament recomanable efectuar un control arqueològic sempre que s'hagin d'efectuar obres de remoció de terres en d'altres zones properes ja que com l'hem vist abans l'àmbit intervingut forma part d'un sector de gran valor històric i arqueològic i és molt probable la presència d'elements arqueològics.

9. BIBLIOGRAFIA

CIRICI, A. - 1985: *Barcelona pam a pam*. Editorial Teide. Barcelona.

DDAA. - 1991: "Introducció, Barcelonès i Baix Llobregat", *Gran Geografia comarcal de Catalunya*. Barcelona.

DDAA. - 1992: La ciutat consolidada (segles XIV-XV). *Història de Barcelona*. Vol III. Barcelona.

DDAA. - 1999: Ciutat vella i l'Eixample. *Els barris de Barcelona, vol. I* Enciclopèdia Catalana Barcelona.

DURAN I SANPERE, A. - 1972: *Barcelona i la seva Història, vol. I*. Barcelona.

FABRE, J., HUERTAS, J. - 1977: L'Eixample i la Barcelona Vella. *Tots els barris de Barcelona, vol. V* Edicions 62. Barcelona.

HARRIS, E.C. - 1979: *Principios de estratigrafía arqueológica*. Editorial crítica. Barcelona.

ORRI, E. - 2003: *Memòria de la intervenció preventiva efectuada a la plaça Sant Miquel (Barcelona)*. Inèdit

SUAU, L. - 2004: *Memòria de la intervenció arqueològica a la plaça de Sant Miquel i a l'Ajuntament (Barcelona)*. Inèdit

VILA, J.M. - 1998: *Memòria dels sondeigs arqueològics realitzats a la Plaça Sant Miquel de Barcelona*. Inèdit

10. REPERTORI ESTRATIGRÀFIC

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 100	
Sector: Rases 1, 2 i 3		Fase:	
		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Nivell d'ús		
DESCRIPCIÓ :	nivell de sòl actual compost de llambordes (de 0,60 x 0,40 x 0,07 m.)		
MATERIAL DIRECTOR :	-		
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	101	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 101	
Sector: Rases 1, 2, 3 i 4		Fase:	
		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :			
DESCRIPCIÓ :	capa de formigó d'entre 0,17 i 0,57 m. d'espessor relacionat amb la preparació per a la col·locació de les llambordes o de l'asfalt i del clavegueram.		
MATERIAL DIRECTOR :	-		
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a	102, 104	Es cobert per
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 102		
Sector: Rases 1 i 3	Fase:	Cronologia: s. XX		
DEFINICIÓ :	Nivell d'aportació			
DESCRIPCIÓ :	Nivell de sauló relacionat amb la instal·lació dels diferents serveis, d'una fondària visible de fins a 0,36 m.			
MATERIAL DIRECTOR :	-			
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	104	Es cobert per	101
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 103		
Sector: Rasa 4	Fase:	Cronologia: s. XX		
DEFINICIÓ :	Nivell d'ús			
DESCRIPCIÓ :	Nivell de sòl actual, capa d'asfalt d'uns 0,05 m. d'espessor.			
MATERIAL DIRECTOR :	-			
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a	101	Es cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 104	
Sector: Rasa 4		Fase:	
		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Nivell d'aportació		
DESCRIPCIÓ :	paquet d'argiles de color taronja d'un espessor visible de fins a 0,24 m. i relacionades amb la instal·lació del clavegueram.		
MATERIAL DIRECTOR :	-		
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		Es reblert per
	Cobreix a		Es cobert per 103
	Talla a		Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

11. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

- **FOTOGRAFIES**

Foto 1.- Vista parcial de la rasa 1.

Foto 2.- Ubicació de la ET al número 1 del carrer Baixada de Sant Miquel.

Foto 3.- Vista general de la rasa 1 amb els tubs de canalització dels cables elèctrics.

Foto 4.- Vista parcial de la rasa 2.

Foto 5.- Vista general de la rasa 3.

Foto 6.- Vista parcial de la rasa 4.

Foto 7.- Vista general de la rasa 4 amb els tubs de canalització dels cables elèctrics.

Foto 8.- Ubicació de l'ET al número 16 del carrer Avinyó.

▪ PLANIMETRIA

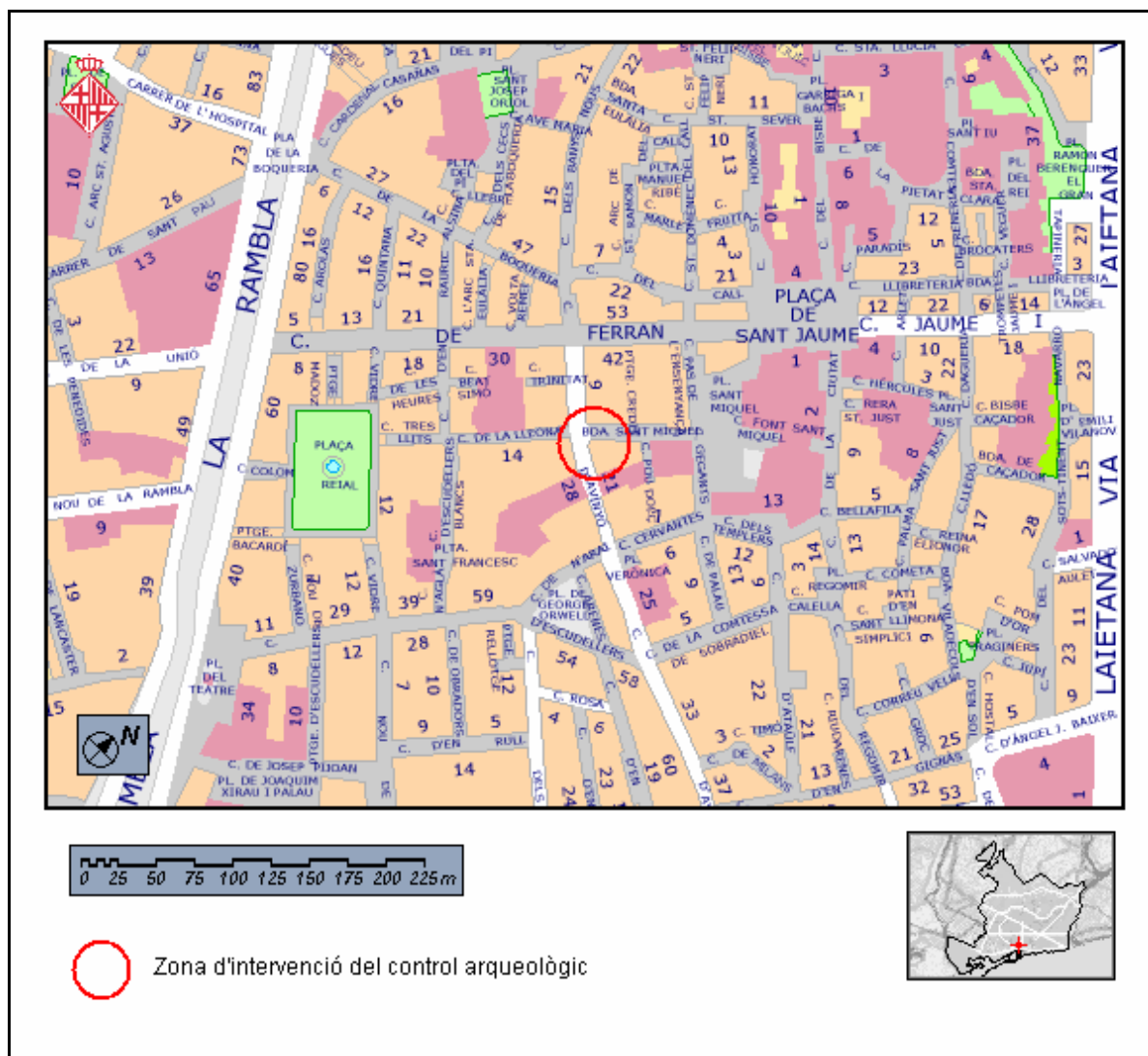

Fig. 1 - Plànol de la zona de Barcelona on s'ha efectuat el present control arqueològic.

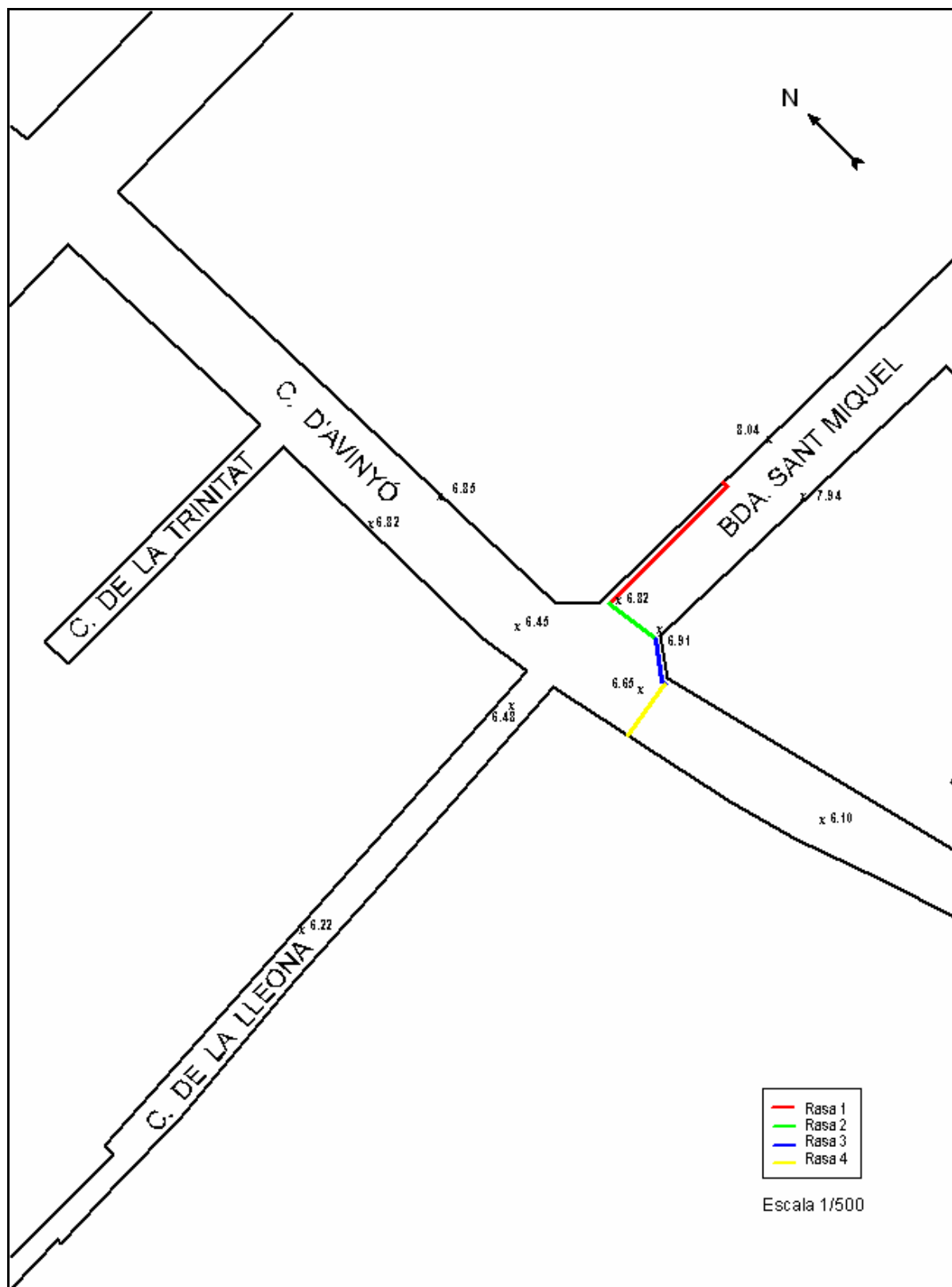

Fig. 2 - Plànol dels carrers Baixada Sant Miquel i Avinyó amb la situació de les rases 1 a 4.

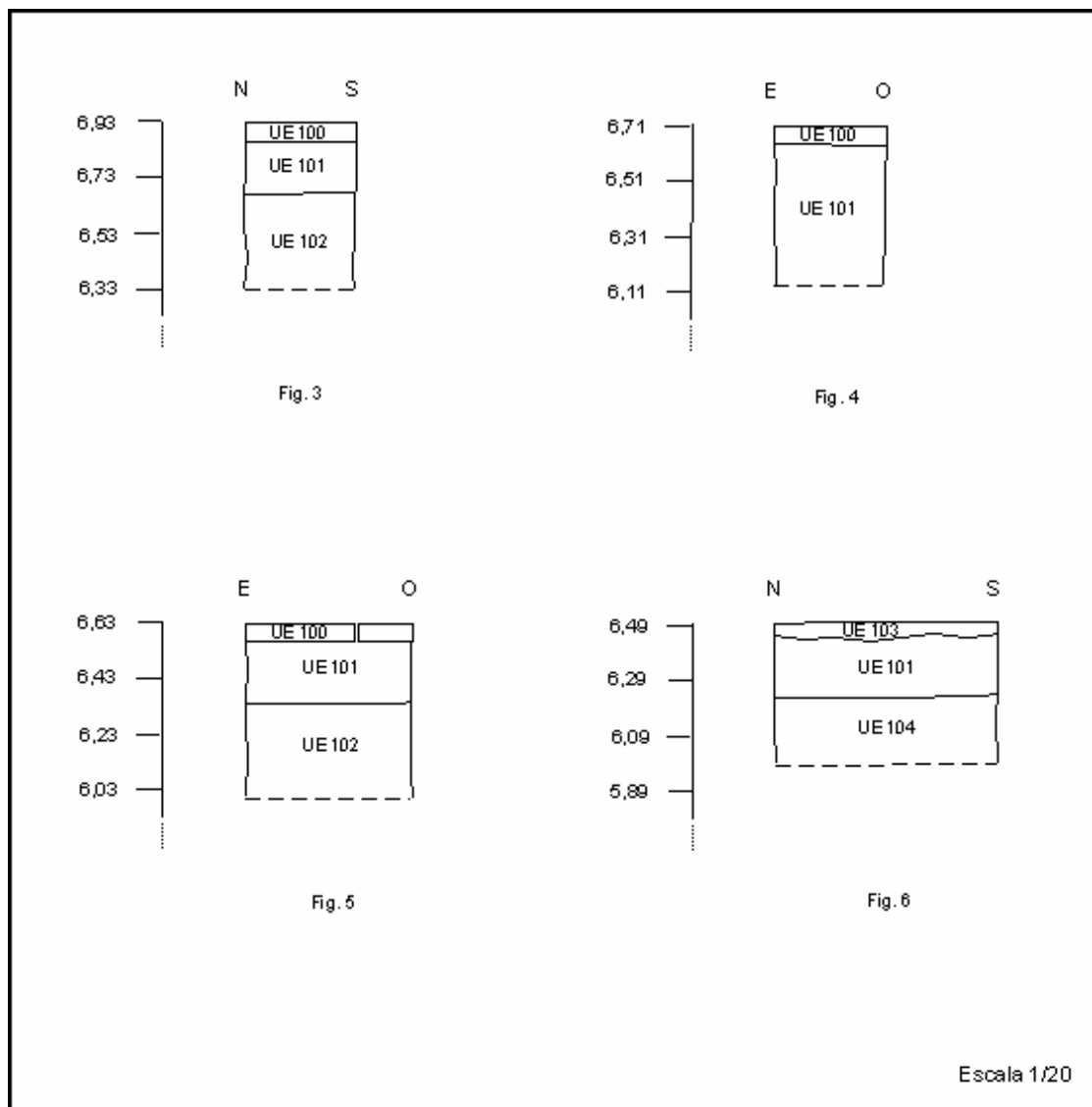

Fig. 3.- Secció Nord-Sud de la rasa 1.

Fig. 4.- Secció Est-Oest de la rasa 2.

Fig. 5.- Secció Est-Oest de la rasa 3.

Fig. 6.- Secció Nord-Sud de la rasa 4.